

N. Johan Laursen: Der er ikke blevet talt ret meget om selve de finansielle Forhold, og det har sin naturlige Grund deri; at det foreliggende Finanslovsforslag, som vi alle ved, er af normal Karakter, saa at det altsaa ikke tager Hensyn til de mange Udgifter, som er en Følge af Dyrtdidsforholdene. Det er jo i disse Krigsaar blevet Tillægsbevillingsloven, som bestemmer den finansielle Status, og det er derfor ret naturligt, at man ikke sysler ret meget med de enkelte Summer paa Finanslovsforslaget; Udgangen vil jo, som vi alle ved, blive en helt anden end det Billede, som Finanslovsforslaget giver. Som Eksempel kan jeg blot nævne — det vækker ret vemodige Følelser at se det —, at Kulpriserne sættes til 18 Kr. eller saadant noget pr. Ton; det er jo en Pris, som vi knap nok kan mindes, og som slet ikke staar i Forhold til de Erfaringer, som baade Staten og de private indhøster i disse Aar.

Skønt jeg ikke skal komme videre ind paa den Side af Sagen, er der dog et Par Bemærkninger, jeg gerne vil gøre, og som jeg tror, jeg kan gøre med Tilslutning fra den højtærede Minister, hvis jeg da ellers har forstaaet hans Ord rigtigt, den Gang han fremsatte Lovforslaget om 25 pCt. Løntillæg. Om jeg ikke husker fejl, føjede den højtærede Minister til, at hvis dette Lovforslag blev vedtaget, vilde det komme til at sætte ret tydelige Spor omkring paa Finansloven. Nu er Lovforslaget jo vedtaget, og der er en hel Del Mennesker, som ikke er Statsemedsmænd, men som alligevel ved deres Arbejde paa mange Maader er knyttede til Staten, som venter paa, hvilke Spor denne Lov vil sætte sig. Det drejer sig om de mange Kontorholdssummer, som findes paa Finansloven, og som altsaa skal forhøjes betydeligt, for at ogsaa de Mænd og Kvinder, som er sysselsatte paa de mange offentlige Kontorer, kan faa en for dem højt tiltrængt Forbedring af deres Forhold. Jeg nævner kun dette, fordi jeg gerne vilde have en klar Udtalelse af den højtærede Finansminister om Sagen, og jeg formoder, at denne Udtalelse vil gaa i gunstig Retning, saaledes at der ikke skal være nogen Uenighed paa dette Punkt.

Jeg skal saa vende mig til enkelte Forhold under § 19 paa Finanslovsforslaget. Vi har her i Landet en Institution, som jeg tror til jævns Hold er god, og det er de Plejehjem, som Aandssvageanstalterne og Sindsygehospitalet har, og hvortil de kan sende saadanne Patienter, som kan ventes at ville blive optaget hos Familier,

der vil tage sig noget af dem. Der kan de saa komme til at gøre Nytte og ved Arbejde yde det Vederlag, som de ifølge deres Forhold kan yde, for det Underhold, Samfundet maa give dem. Men denne Institutions lykkebringende Virkning er i høj Grad afhængig af, om man træffer de rigtige Plejehjem, hvor Folk vil tage sig af Patienterne og ikke kræve mere af dem, end de kan yde, og dertil vil vise dem Velvillie. Da vi jo ved, der kan tages fejl paa det Punkt, er det nødvendigt, at der findes et Tilsyn; men jeg kender enkelte Tilfælde, hvor dette Tilsyn har svigtet noget, og jeg vil derfor henstille til den højtærede Undervisningsminister at drage Omsorg for, at Tilsynet bliver lidt mere effektivt. Det er selvfølgelig vanskeligst, naar disse Plejehjem findes i ret stor Afstand fra Hovedanstalten, og naar Hjemmene bliver solgt eller skifter Beboere, og Tilsynet saa ikke bliver underrettet derom. Jeg sigter til et bestemt Tilfælde, som jeg i øvrigt ikke nærmere skal omtale, da det, som det er mig om at gøre, er i al Almindelighed at pege paa, at Tilsynet skal være saaledes, at Plejehjemmene ved, at det fungerer, naar der trænges dertil.

Paa det nævnte Budget findes der en Nybevilling til en Docent i dansk Sprog ved Universitetet, og som Begrundelse anføres, at der nu er 159 Studenter med Dansk som Hovedfag eller Bifag — det er jo ikke noget lille Tal —, og der tilføjes, at Studenternes Forkundskaber i Latin og Dansk er ringere, end de var tidligere, og at der derfor er Trang til ganske elementære Forelæsninger for Studenterne i det første Aar. Det er jo et ret trist Billede, denne Forklaring giver af det Udbytte, som disse unge Mennesker har haft af at gennemgaa Gymnasiet, at de i det første Aar skal have ganske elementære Forelæsninger paa Grund af, at ikke blot deres Kundskaber i Latin er blevet ringere — hvad jo ikke er til at undre sig over, naar der ikke undervises i Latin i Gymnasierne —, men at ogsaa Undervisningen i Dansk paa en Maade svigter. Men jeg er tilbøjelig til at tro, at det er rigtigt, at Universitetet faar denne Docent, og det er heller ikke derfor, jeg nævner Sagen, men jeg vil benytte dette som Udgangspunkt for et Spørgsmaal til den højtærede Undervisningsminister.

Det er mig nemlig bekendt, at der er en Del Bestræbelser oppe — og disse Bestræbelser har, tror jeg, ret indflydelsesrige Kræfter bag sig —, der gaar ud paa, at man vil se at forandre Skriftbilledet for vort Sprog; man ønsker at faa indført en ny Stavemaade, som skal være mere i Overens-